LIITE 2

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN POISTOSUUNNITELMAN SOVELTAMISOHJE

Voimassa 1.1.2027 alkaen

1. Soveltamisala

Tätä ohjetta noudatetaan Äänekosken kaupungin pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden suunnitelman mukaisten poistojen määrittämisessä yhdessä kaupunginvaltuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden ja kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman kanssa.

Uutta poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.2027 alkaen uusiin hyödykkeisiin. Ennen 1.1.2027 käyttöön otettujen, menojäännöspoistoin poistettavien hyödykkeiden poistot jatkuvat aiemman poistosuunnitelman mukaisin menojäännöspoistoin ja poistoprosentein. Näitä hyödykkeitä ei siirretä tasapoistojen piiriin eikä niiden poistoperusteita muuteta uuden poistosuunnitelman voimaantulon perusteella.

Tästä poiketen vuonna 2026 valmistuviin hyödykkeisiin sovelletaan menojäännöspoiston sijasta tasapoistomenetelmää jo tilikaudella 2026 edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tätä koskevan poikkeuksen suunnitelmapoistojen perusteisiin ja kaupunginhallitus hyväksyy sitä vastaavan poistosuunnitelman.

Soveltamisohjeella täsmennetään hyväksyttyjen perusteiden ja poistosuunnitelman toimeenpanoa. Ohjeella ei muuteta niitä.

2. Poistoajan määrittäminen

Hyödykkeen poistoaika määritetään hyödykekohtaisesti sen arvioidun taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelmassa määritelty poistoaikaväli muodostaa poistoajan määrittämisen rajat.

Poistoajan määrittämisessä otetaan huomioon erityisesti

- hyödykkeen käyttötarkoitus;
- arvioitu käyttöikä;
- käytön määrä ja rasittavuus;
- huolto- ja kunnossapitotarve;
- tekninen ja taloudellinen vanheneminen; sekä
- muut hyödykkeen taloudelliseen vaikutusaikaan olennaisesti vaikuttavat tekijät.

Hyödykkeen poistoaika ja sen määrittämisen peruste dokumentoidaan hyödykkeen käyttöönoton yhteydessä.

Jos hyödykkeen arvioitu taloudellinen vaikutusaika poikkeaa olennaisesti poistosuunnitelmassa hyväksytystä vaihteluvälistä, poistosuunnitelmaa muutetaan asianmukaisessa päätöksentekomenettelyssä ennen poikkeavan poistoajan soveltamista.

3. Poistomenetelmä ja poistopohja

Poistot tehdään poistosuunnitelmassa kullekin hyödykeryhmälle määritellyn poistomenetelmän mukaisesti.

Tasapoistossa poistettava hankintameno jaksotetaan tasaisesti hyödykkeen arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle. Luonnonvarojen hankintameno poistetaan käytön mukaan.

Poistopohjana on hyödykkeen hankintameno vähennettynä saadulla rahoitusosuudella.

Hankintamenoon luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistamisesta aiheutuneet menot sovellettavien kirjanpitosäännösten ja -ohjeiden mukaisesti.

4. Poistojen aloittaminen ja päättäminen

Suunnitelman mukaiset poistot aloitetaan, kun hyödyke aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Keskeneräisistä hankinnoista ja ennakkomaksuista ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.

Poistot päättyvät, kun

- hyödykkeen poistopohja on kokonaan poistettu;
- hyödyke luovutetaan; tai
- hyödykkeen käyttö päättyy pysyvästi.

Maa- ja vesialueista, arvo- ja taide-esineistä, keskeneräisistä hankinnoista ja ennakkomaksuista sekä osakkeista ja osuuksista ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.

5. Perusparannusmenot

Perusparannusmeno aktivoidaan, kun toimenpide

- lisää hyödykkeen palveluntuottamiskykyä;
- parantaa olennaisesti hyödykkeen ominaisuuksia;
- lisää hyödykkeen kapasiteettia; tai
- pidentää olennaisesti hyödykkeen taloudellista vaikutusaikaa.

Tavanomainen vuosikorjaus ja kunnossapito kirjataan tilikauden kuluksi.

Aktivoidun perusparannusmenon poistoaika määritetään sen oman arvioidun taloudellisen vaikutusajan perusteella. Rakennusten perusparannusmenojen poistoaika määritetään investointikohtaisesti.

Perusparannusmeno voidaan käsitellä käyttöomaisuuskirjanpidossa erillisenä hyödykkeenä, jos tämä on poistolaskennan ja hyödykkeen seurannan kannalta tarkoituksenmukaista.

6. Menojäännöspoistoista tasapoistoihin siirtyminen

Ennen 1.1.2027 käyttöön otettujen, menojäännöspoistoin poistettavien hyödykkeiden poistot jatkuvat aiemman poistosuunnitelman mukaisin menojäännöspoistoin ja poistoprosentein. Näitä hyödykkeitä ei siirretä tasapoistojen piiriin. Poikkeuksena kuitenkin, että jo vuonna 2026 valmistuviin hyödykkeisiin sovelletaan menojäännöspoiston sijasta tasapoistomenetelmää.

7. Hyödykkeen poistoajan tarkistaminen

Hyödykkeelle määriteltyä poistoaikaa ja poistomenetelmää arvioidaan uudelleen, jos hyödykkeen

- tulon- tai palveluntuottamiskyky;
- käyttötarkoitus;

- käytön määrä;
- tekninen kunto; tai
- arvioitu taloudellinen vaikutusaika muuttuu olennaisesti.

Arvion muutos otetaan huomioon muutostilikaudella ja sitä seuraavilla tilikausilla jäljellä olevan poistamattoman hankintamenon jaksotuksessa. Aikaisempien tilikausien poistoja ei oikaista takautuvasti.

Poistosuunnitelmaa ja sen ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti sekä aina silloin, kun kaupungin investointien rakenne, hyödykkeiden käyttö tai niitä koskeva kirjanpidollinen ohjeistus muuttuu olennaisesti.

8. Arvonalentuminen ja hyödykkeen käytöstä poistaminen

Jos hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskyky alenee olennaisesti ja pysyvästi, arvioidaan erillisen arvonalentumiskirjauksen tarve sovellettavien kirjanpitosäännösten ja -ohjeiden mukaisesti.

Hyödykkeen luovutuksen, tuhoutumisen tai pysyvän käytöstä poistamisen yhteydessä hyödykkeen jäljellä oleva kirjanpitoarvo käsitellään kirjanpidossa sovellettavien säännösten ja ohjeiden mukaisesti.

Käyttöomaisuuskirjanpidosta poistamisen peruste dokumentoidaan.

9. Hyödykkeen luokittelu

Hyödyke luokitellaan poistosuunnitelman mukaiseen hyödykeryhmään sen pääasiallisen käyttötarkoituksen ja taloudellisen luonteen perusteella.

Jos investointi muodostuu taloudelliselta vaikutusajaltaan olennaisesti toisistaan poikkeavista osista, osat voidaan käsitellä käyttöomaisuuskirjanpidossa erillisinä hyödykkeinä. Kullekin osalle määritetään sen arvioitua taloudellista vaikutusaikaa vastaava poistoaika.

Jos hyödykkeelle ei löydy sellaisenaan soveltuvaa hyödykeryhmää, se luokitellaan sisältönsä ja taloudellisen vaikutusaikansa perusteella lähinnä vastaavaan poistosuunnitelman mukaiseen ryhmään.

10. Vastuut ja dokumentointi

Investoinnista vastaava toimiala toimittaa talouspalveluille käyttöomaisuuskirjanpitoa varten tarvittavat tiedot. Näitä ovat erityisesti

- hyödykkeen nimi ja kuvaus;
- hankintameno ja saatu rahoitusosuus;
- valmistumis- ja käyttöönottopäivä;
- arvioitu taloudellinen vaikutusaika;
- poistoajan määrittämisen peruste; sekä
- mahdollinen hyödykkeen käytöstä poistamista tai luovuttamista koskeva tieto.

Investoinnista vastaava toimiala vastaa toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä ilmoittaa talouspalveluille hyödykkeen käyttöön, kuntoon tai arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan liittyvistä olennaisista muutoksista.

Talouspalvelut ylläpitää käyttöomaisuuskirjanpitoa ja huolehtii suunnitelman mukaisten poistojen laskennasta hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistoaikaa, hyödykkeen luokittelua ja muita olennaisia poistolaskennan perusteita koskevat ratkaisut dokumentoidaan siten, että niiden perusteet voidaan myöhemmin todentaa.

11. Tarkempien ohjeiden antaminen

Talousjohtaja antaa tarvittaessa hyväksyttyjen suunnitelmapoistojen perusteiden, poistosuunnitelman ja tämän soveltamisohjeen toimeenpanoa koskevia tarkempia käytännön ohjeita. Ohjeistus voi koskea erityisesti

- hyödykkeen luokittelua hyväksyttyyn hyödykeryhmään;
- poistojen aloittamisajankohdan määrittämistä hyväksyttyjen periaatteiden mukaisesti;
- perusparannusmenojen käsittelyä; sekä
- hyödykkeen arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan perustuvaa poistoajan valintaa hyväksytyn poistoaikavälin sisällä.

Tarkemmilla ohjeilla ei voida muuttaa kaupunginvaltuuston hyväksymiä suunnitelmapoistojen perusteita eikä kaupunginhallituksen hyväksymää poistosuunnitelmaa, mukaan lukien siinä määritellyt hyödykeryhmät, poistoaikavälit ja poistomenetelmät.

Jos asian ratkaiseminen edellyttää suunnitelmapoistojen perusteiden tai poistosuunnitelman muuttamista, asia saatetaan toimivaltaisen toimielimen päätettäväksi ennen muutoksen soveltamista. Valtuusto päättää suunnitelmapoistojen perusteiden muutoksista ja kaupunginhallitus hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaisen poistosuunnitelman muutoksista.

Tällä ohjeella ei siirretä talousjohtajalle toimielimelle kuuluvaa päätösvaltaa.

12. Voimaantulo

Tämä soveltamisohje tulee voimaan 1.1.2027 edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy siihen liittyvät suunnitelmapoistojen perusteiden muutokset.

Poikkeuksena vuoden 2026 aikana valmistuviin hyödykkeisiin sovelletaan tasapoistomenetelmää jo tilikaudella 2026 kohdassa 1 mainittujen valtuuston ja kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ..2026 § __